

14 ΙΟΥΝ. 2008

Σπουδές ἐδῶ καί ἄλλου

τοῦ Νικ. Λ.Γ. Λιναρδάτου

Ἡ **βαρβαρότητα** στά πανεπιστήμιά μας. Τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας. Ἡ ὁποία κακοποιεῖται θάναυσα. Μὲ τὸν τρόπο πού λειτουργοῦν καί διοικοῦνται τὰ ἀνώτατα λεγόμενα ἐκπαιδευτικά ἰδρύματα. Κάνει ἐντύπωση ἢ παράλειψη ἐπισημάνσεως (ἴσως, πῶς κυριολεκτικά, ἢ συγκάλυψη) τοῦ ρόλου τῆς Πανελληνίας Ὄμοσπονδίας Συλλόγων Διδακτικῆς καί Ἐρευνητικοῦ Προσωπικοῦ τῶν ΑΕΙ. Ἡ ΠΟΣΔΕΠ. Τὴν 3ῆ τοῦ μηνὸς συνεδρίασε ἐπὶ ὀκτῶ ὧρες. Στὸ τέλος ἢ πλειοψηφία τῆς ἀπόφασε: Νά ξαναζητήσῃ τὴν ἀπόσυρση τοῦ νόμου πλαισίου. Νά ξαναδηλώσῃ πῶς δέν θά ἐφαρμόσῃ τὸν νόμο. Γιά τὰ ἔκτροπα τοῦ τελευταίου καιροῦ καί γιά τίς βαρβαρότητες, οὔτε λέξη.

Φοθᾶμαι πῶς δέν γίνεται ἀμέσως ἀντιληπτό τὸ τί ἀποφάσισε ἡ ΠΟΣΔΕΠ. Τὸ συνδικαλιστικὸ ὄργανο τῶν καθηγητῶν, λεκτόρων, ἐρευνητῶν κ.λπ. τῶν πανεπιστημίων καί τῶν πολυτεχνείων μας. Εἶναι δύσκολο νά πιστέψῃ κανεὶς ὅτι αὐτὰ συμβαίνουν σέ χώρα πού θέλει νά χαρακτηρίζεται δημοκρατική. «Δέν θά ἐφαρμόσουμε τὸν νόμο». Οἱ καθηγητὲς τῶν πανεπιστημίων μας. Στά ὁποία ὁ ἑλληνικὸς λαὸς στέλνει τὰ παιδιά του γιά νά γίνουν χρήσιμοι πολῖτες. Χρήσιμοι γιά τὸν ἑαυτό τους καί γιά τὴν κοινωνία. Γιά νά γίνουν πολῖτες. Δέν θά ἐφαρμόσουν τὸν νόμο. Οἱ παιδαγωγοὶ τῶν παιδιῶν τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ.

«**Κυκλώπων** δ' ἐς γαῖαν ὑπερφιάλων ἀθεμιστῶν / ἰκόμεθα (...) τοῖσιν δ' οὐτ' ἀγοραὶ βουλευφόροι οὔτε θεμιστῆς» (Ξεπέσαμε στῶν ἄνομων, ἀνήμερων Κυκλώπων / τῆ γῆ (...) νά βουλευτοῦν δέν ἔχουν σύναξη κι οὐδὲ ἀπὸ νόμους ἔξερουν. Ἀπὸ τὴν Ὀδύσεια. Μετάφραση Ν. Καζαντζάκη-Ι.Θ. Κακριδῆ). Ξαφνικά δηλαδὴ διαπιστώνει κανεὶς πῶς βρισκόμαστε στὴν πρό-ὀμηρικὴ ἐποχὴ. Ὡς Κύκλωπες, ἀνήμεροι καί ἄνομοι. Οἱ παιδαγωγοὶ τῶν Ἑλληνοπαιδῶν. Καί δέν πέφτουν οἱ τοῖχοι νά μᾶς πλακώσουν. Λέει ὁ λαὸς μας σὲ ἀνάλογες περιπτώσεις.

Ἐμεῖς δὲ οἱ ἄλλοι ἀσχολούμαστε μὲ τὸ ἄρθρο 16 τοῦ Συντάγματος. Δέν θέλουν νά ἀλλάξῃ οὔτε ἓνα γιώτα του. Ἐκεῖνοι πού τὸ περιφρονοῦν καί στὴν πράξη τὸ ἔχουν πετάξει στά ἄχρηστα. Θέλουν νά τὸ ἀλλάξουν καί ἀσχολοῦνται μὲ τὴν προετοιμασία τῆς ἀλλαγῆς. Ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι ἀμελοῦν τὴ δέν εἶναι σὲ θέση νά ἐξασφαλίσουν τὴ λειτουργία τῶν πανεπιστημίων. Γιατί καί μὲ μόνη τὴν ἀπόφαση τῆς ΠΟΣΔΕΠ, ὅσοι συμφώνησαν θά ἔπρεπε νά εἶχαν πάει στά σπίτια τους. Ὡς ἐπίσκοποι. «Οἱ καθηγητὲς τῶν ἀνωτάτων ἐκπαιδευτικῶν ἰδρυμάτων εἶναι δημόσιοι λειτουργοί». Παράγραφος 6 τοῦ ἀρθροῦ 16, τὸ ὁποῖο δέν θέλουν νά ἀλλάξῃ. Καί ὡς δημόσιοι λειτουργοὶ ἔχουν ὀρκιστεῖ νά ὑπακούουν στοῦ Σύνταγμα καί νά ἐφαρμόζουν τοὺς νόμους τοῦ κράτους.

Ὅσο γιά τοὺς πρυτάνεις ἔχουν τὴ δυνατότητα νά ἐπιβάλλουν τὴν τάξη στά ἰδρύματά τους. Οἱ νόμοι τους τὴν παρέχουν. Ἐχουν ὑποχρέωση. Κανένας δέν τοὺς ὑποχρέωσε νά διεκδικήσουν τὸ ἀξίωμα. Δικὴ τους ἐπιλογή. Συνεπάγεται ὁμως καί ὑποχρεώσεις. Οἱ ἐκκλήσεις καί οἱ προσπάθειες νά ἀπεκδυθοῦν ἀπὸ τίς εὐθύνες τους δέν ὠφελοῦν. Ἀπλὴ ἐφαρμογὴ τῶν νόμων.

Γιά τὸ περιβόητο πανεπιστημιακὸ ἄσυλο, ὑπὸ τὴν κάλυψη τοῦ ὁποῖου συμβαίνουν τὸν τελευταῖο καιρὸ ὅσα μὲ κατάπληξη καί ἀποτροπιασμό παρακολουθοῦμε, δύο σχόλια. Αὐτῶν πού ἡ μαρτυρία μετράει. Ὁ καθηγητὴς στοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Νίκος Κ. Ἀλιβιζάτος: «Ἡ ἔννοια τοῦ πανεπιστημιακοῦ ἀσύλου λειτούργησε τὰ τελευταῖα χρόνια ὡς ἄλλοθι γιά τὰ πῶς ἀκραῖα περιστάτικα ὠμῆς βίας...» (Ἡ Καθημερινή, 1 Ἰουνίου). Καί ὁ καθηγητὴς ἐπίσης στοῦ Ἀθηνῶν κ. Νάσος Βαγενάς: «Ἡ κυριότερη πηγὴ τῆς σημερινῆς κακοδαιμονίας τοῦ ἑλληνικοῦ πανεπιστημίου... εἶναι ὁ φετιχισμὸς τοῦ πανεπιστημιακοῦ ἀσύλου. [...] Δεσπόζουσα ἀνάμεσα στοὺς χούλιγκαν, πού παραβιάζουν καθημερινὰ τὸ ἄσυλο... εἶναι ἡ ἠθικὴ παρουσία τοῦ κ. Ἀλαβάνου, πού μὲ τίς ἐκάστοτε δηλώσεις του γιά τὸ ἄσυλο... τροφοδοτεῖ τὸ χάος στά πανεπιστήμια περισσότερο ἀπὸ ὅσο τὸ ὑποδαυλίζει... ἡ κυβέρνησις. Ἐξίσου δεσπόζουσα εἶναι, βέβαια, καί ἡ ψοφοδεὴς σιωπὴ τῶν προοδευτικῶν πανεπιστημιακῶν, οἱ ὁποῖοι δέν τολμοῦν νά ἀντισταθοῦν στοῦ χάος ἀπὸ φόβο μήπως σπιλῶθῃ ἡ προοδευτικότητά τους». (Τὸ Βῆμα, 1 Ἰουνίου).

Τὰ τελευταῖα χρόνια συμβαίνουν αὐτὰ. Τὰ τέσσερα τελευταῖα χρόνια ἐσπούδασε στὴν Ἀμερικὴ ἓνας νεαρός, ἄς τὸν ποῦμε Πί Ἄλφα. Ἀπὸ τὴν ἡμέρα πού ἐγίνε δεκτὸς ἐγνώριζε ὅτι θά ἀποφοιτήσῃ τὴν 18ῃ Μαΐου 2008. Ἡ θά ἐπέστρεφε οἶκαδε ἄπρακτος. Ἐπέτυχε μὲ πολλή, πάρα πολλή δουλειὰ καί ξενύχτια μελέτης νά ἀποφοιτήσῃ κανονικά. Ἀπέκτησε στοῦ διάστημα τῶν σπουδῶν του συγκεκριμένες γνώσεις ἐπὶ θεμάτων ὑποχρεωτικῶν καί κατ' ἐπιλογὴν: Εἰσαγωγὴ στὴ μικροοικονομική. Δίκαιο / ἄδικο, ζωὴ / θάνατος. Ἰσπανικά. Δημοσιολογία. Συγγραφή. Σύγχρονη Εὐρώπη ἀπὸ τὸ 1789. Ἡθική. Ἱστορία τῆς Ρωσίας. Ἡ Εὐρώπη κατὰ τὸν Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο. Εἰσαγωγὴ στὴ στατιστική. Ἡ Σύγχρονη Ἀμερικὴ ἀπὸ τὸ 1945. Μέση Ἀνατολή 1800-1997. Στρατιωτικὴ Ἱστορία. Εἰσαγωγὴ στὴν ἠθοποιία. Ἱστορία - Τροφή καί κοινωνία 1500-2000. Φυλετισμὸς καί ἐθνικισμὸς στὴ σύγχρονη Εὐρώπη. Βασικά μαθηματικά. Ἀντίληψη τοῦ κόσμου. Σχολεῖο καί κοινωνία. Σύγχρονη Κίνα. Εἰσαγωγὴ Εἰρήνη / Δικαιοσύνη. Ἐξερευνητὲς στοῦ Διάστημα. Ἀλλαγές τοῦ ἀμερικανικοῦ ἔθνους. Ὁ Κόσμος σὲ κίνηση. Δημοκρατία καί καπιταλισμὸς στὴν Ἰαπωνία. Επιχειρηματικότητα καί σχεδιασμὸς. Επιχειρησιακὰ οἰκονομικά. Επιχειρησιακὴ ἡγετική ἱκανότητα. Ἐρευνα ἐπὶ τῆς ἀμερικανικῆς ἱστορίας. Ψυχρὸς πόλεμος. Ἱστορία τοῦ Rock 'n Roll.

Τοῦ ἐλειψαν πέντε ἑκατοστὰ τῆς μονάδας γιά νά πάρῃ τὸ πτυχίον τοῦ (liberal arts) μὲ ἀριστα. Εὐρῆκε μὲ μόνον συγκεκριμένο προσόν τίς σπουδές του, ὅπως ἀποτυπώνονται στοῦ πτυχίον του, δουλειὰ (πολὺ καλὴ) σὲ ἀμερικανικὴ ἰδιωτικὴ ἐπιχείρησις. Ἀμέσως μετὰ τὴν ἀποφοίτησίν του. Γιατί οἱ σπουδές του τοῦ ἔχουν δώσει μίαν ὀλοκληρωμένη εἰκόνα τοῦ σημερινοῦ κόσμου. Καί τὸν ἔμαθαν νά σκέφτεται. Νά δουλεύει. Μποροῦν νά τὸν ἀντικαταστήσουν οἱ σπουδαστὲς τῶν ἑλληνικῶν πανεπιστημίων; Ἄν χαθεῖ γιά τὴν Ἑλλάδα.